

وزارت امور اقتصادی و دارایی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۱/۱۳۳۸۴۶۲

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۱۲

پیوست: ندارد

تولید، دانش بنیان، اشتغال آفرین

«ثبت سیستم اتوماسیون»

«بخشنامه به کلیه گمرکات اجرایی سراسر کشور»

موضوع: دستورالعمل عبور خارجی و کارنه تیر

باسلام و احترام

به منظور تسهیل، تسریع و وحدت عمل در رویه عبور خارجی و ارائه تسهیلات لازم به خدمت گیرندگان و با اختیارات حاصله از قوانین و مقررات موضوعه و کنوانسیون‌های بین المللی، دستورالعمل زیر جهت اقدام لازم ابلاغ می گردد:

الف) تضامین:

به استناد قانون امور گمرکی و آئین نامه اجرایی آن و به ویژه مفاد ماده ۱۰ قانون امور گمرکی و ماده ۹۸ آئین نامه اجرایی آن، میزان تضمین برای کالاهای عبور خارجی اظهارشده به وسیله شرکت های حمل و نقل بین المللی دارای پروانه فعالیت از وزارت راه و شهرسازی که فعالیت آنها از سوی دفتر ترانزیت اعلام می گردد، معادل حقوق گمرکی، سود بازرگانی، به علاوه وجوهی که به موجب قانون، گمرک مسئول وصول آن است و به واردات قطعی کالا تعلق می گیرد، تعیین می گردد؛ لیکن به منظور تعیین صحیح و دقیق تضامین، به مشخصات کمی و کیفی کالا و تعرفه و ارزش آن توجه شود.

تبصره ۱: گمرکات مبدأ/ورودی، از صحت مفاد و مندرجات تضامین تودיעی اطمینان حاصل نموده و از پذیرش تضامین بیمه ای شرکت های بیمه گر که تاریخ اعتبار قرارداد آنها با گمرک ایران به پایان رسیده است، خودداری نمایند. (قراردادهای منعقد شده با شرکت های بیمه گر از طریق معاونت توسعه مدیریت و منابع ابلاغ می گردد).

نکته ۱: برای کالای وارده تحت صحت کارنه تیر، نیاز به اخذ تضمین جداگانه نبوده، لیکن چنانچه براساس مشخصات کمی و کیفی کالا، برای گمرک محرز شود که میزان تضمین کارنه تیر، تکافوی وجوه مورد مطالبه گمرک را نمی دهد، باید علاوه بر تضمین کارنه تیر، برای مابه التفاوت وجوه مورد مطالبه، تضمین جداگانه (تیرپلاس، سپرده نقدی یا ضمانت نامه بانکی) اخذ گردد.

تبصره ۲: گمرکات مبدأ/ورودی ترانزیت، موظفند بلافاصله پس از اعلام کتبی گمرکات طول مسیر و مقصد مبنی بر عدم وصول محموله عبوری، ناشی از قاچاق، سرقت یا از بین رفتن آن در اثر عذر موجه، سریعاً نسبت به پیگیری وصول وجوه مورد مطالبه گمرک از محل تضمین تودיעی مبادرت و نتیجه را به دفتر ترانزیت، اداره کل امور مالی و گمرک خروجی مربوطه اعلام نمایند.

ب) مجوزها:

ب-۱: با توجه به بند ۹۹ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی، گمرکات مبدأ/ورودی، باید در رویه عبور خارجی و پس از اظهار کالا، نسبت به اخذ مجوزهای قانونی برای کالاهای موضوع مواد ۷ و ۸ آئین نامه اجرایی قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران، کالاهای مشمول و تحت کنترل مندرج در ضمائیم کتاب مقررات صادرات و واردات و یا فهرست اصلاح شده این کالاها که از سوی سازمانهای مربوطه اعلام می گردد، مبادرت نمایند.

تبصره: هرگونه اقدامی در خصوص پیش سازهای مواد مخدر، منوط به رعایت قوانین و مقررات موضوعه، دستورالعمل ها و هماهنگی با مرکز مبارزه با جرائم سازمان یافته است. ضمناً برای این قبیل کالاها که به منظور ترخیص قطعی به مناطق آزاد و ویژه ترانزیت می گردند، باید به فهرست گمرکات تخصصی ابلاغی از سوی دفتر واردات توجه شود.

ب-۲: ارسال کالا به مقصد مناطق آزاد و ویژه مستلزم ارائه ثبت آماری یا ثبت سفارش (برای کالاهایی که در مقصد ترخیص و وارد سرزمین اصلی می شوند) می باشد، بدیهی است توجه گردد که محموله با مشخصات اسناد ارائه شده مطابقت داشته باشد.

ب-۳: مطابق ماده ۳۳ آئین نامه اجرایی قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو کشور، کالاهای عبور خارجی نیاز به اخذ نظر آزمایشگاه و مجوز استاندارد ندارند، لیکن با توجه به تبصره ذیل ماده مذکور، در موارد سوء ظن قوی و یا جهت تعیین تعرفه و ارزش کالا (بنابه تشخیص گمرک) و مواد شیمیایی (به جهت عدم پیش ساز بودن مواد مخدر) استعلام نظر آزمایشگاه بلامانع است.

ب-۴: درخصوص عبور خارجی فرآورده های نفتی، باید مطابق دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات و عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) اقدام شود.

پ- ممنوعیت در عبور خارجی:

به استناد مفاد مواد ۱۲۴ و ۱۲۵ قانون امور گمرکی و ۱۰۷ آئین نامه اجرایی آن و مصوبه مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۱ هیئت محترم وزیران، ترانزیت خارجی کلیه کالاهای ممنوع الورود به استثنای اسلحه، مهمات، مواد محترقه و منفجره، مواد مخدر و روان گردان و کالاهایی که ورود آن ها به موجب شرع مقدس اسلام ممنوع می باشد، مجاز است.

تذکره ۱: کالاهای محترقه و ناریه (فهرست ابلاغی تحت کنترل) که مجوز عبور آن از سوی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح صادر می گردد، از شمول این بند خارج است.

تذکره ۲: برای کالاهایی که مقصد نهایی آن ها مناطق آزاد و ویژه می باشد، مفاد ماده ۱۲۲ قانون امور گمرکی و بخشنامه های دفتر واردات مدنظر قرار گیرد.

تبصره یک: از پذیرش درخواست و انجام تشریفات گمرکی عبور کالاهایی که در اسناد و یا بر روی کالا، متعلق به رژیم اشغالگر قدس بوده و یا از عبارات مجعول بجای خلیج فارس استفاده شده، خودداری گردد.

ت-گمرک مبدأ/ورودی:

ت-۱: بارگیری و حمل کالاهای ترانزیتی از گمرکات مبدأ/ورودی، توسط محفظه های واجد شرایط مجاز می باشد، لذا از بارگیری و ارسال محموله ها با محفظه هایی از قبیل: کانتینرهای دارای لولاها، حلقه و دستگیره های غیراستاندارد و... و همچنین کامیون های چادری دارای هر گونه پارگی و دوخت نامتعارف، سیم و حلقه های عبوری غیر استاندارد و جوش خورده که امکان دسترسی به داخل محفظه را ممکن می سازد، خودداری نمایند.

تذکر: مأموران گمرک از یکپارچه بودن سیم دور چادر و تسمه، سلامت پرچ تسمه محل الصاق پلمب، عبور تسمه و سیم پلمب ها از تمامی حلقه ها و دستگیره اهرم قفل کننده چادرهای کشویی، عدم گره زدن سیم، عدم پیچی بودن لولاها و محل نصب پلمب اطمینان حاصل نمایند.

تبصره ۱: در زمان پذیرش کارنه تیر در گمرکات مبدأ/ورودی، مأموران گمرک نسبت به کنترل اعتبار کارنه (در صورت ضرورت مراتب از طریق سایت [tir customs portal](http://tir.customs.portal) کنترل و حسب نیاز مراتب با دفتر ترانزیت هماهنگ گردد) و مطابقت مشخصات محفظه حمل با مندرجات و تصاویر گواهی قبولی اقدام و در صورت هرگونه مغایرت، موضوع را جهت تعیین تکلیف به مسئول ذیربط گزارش نمایند.

تبصره ۲: با توجه به اهمیت الصاق صحیح و مطمئن پلمب، کلیه ارزیابان و بارشماران مکلفند در راستای اجرای ماده ۹۶ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی، شخصاً نسبت به الصاق صحیح پلمب گمرکی اقدام و مأموران درب خروج گمرک مبدأ/ورودی، هنگام خروج حامل کالا، نسبت به کنترل صحت الصاق پلمب مبادرت نمایند.

ت-۲: چنانچه دارنده کارنه تیر، شرکتهای حمل و نقل بین المللی ایرانی باشد، باید انجام تشریفات گمرکی از سوی دارنده کارنه تیر صورت گیرد و گمرکات موظفند از پذیرش تشریفات گمرکی از سوی سایر شرکتهای حمل و نقل ایرانی (تحت هر عنوان) خودداری نمایند.

ت-۳: در صورتی که اطلاعات مندرج در خانه شماره ۱۰ وله کارنه تیر به لحاظ کثرت اقلام کالاها، فضای کافی نداشته باشد، دارنده وفق بند C ماده ۱۰ (قواعد استفاده از دفترچه تیر مندرج در ظهر جلد کارنه تیر) فهرست مابقی کالاها را با ذکر اوزان تفکیکی به تعداد وله های مورد استفاده تهیه و به آنها ضمیمه و مهورمی نماید.

ت-۴: در مبادی ورودی، به منظور جلوگیری از تأخیر ناشی از پذیرش کارنه های تیر که مشخصات مانیفست کالا به زبانی غیر از انگلیسی تهیه گردیده، طبق بند (B) ماده (۱۰-ا) مقررات استفاده از کارنه تیر (مندرج در ظهر جلد کارنه تیر)، ترجمه های لازم (فارسی یا انگلیسی) را در صورت درخواست گمرک باید ارایه نمایند.

ت-۵: گمرکات از پذیرش کارنه هایی که دارای اطلاعات ناقص و یا مخدوش بر روی جلد و وله ها بوده و یا با مداد پر شده باشد، اکیداً خودداری نمایند.

ت-۶: به منظور جلوگیری از توقف کامیون ها در گمرکات مرز خروج / مقصد (مناطق آزاد و ویژه) ، گمرکات مبدأ/ورودی ، قبل از خروج کالا از گمرک ، نسبت به کنترل موارد ذیل اقدام و از رعایت تشریفات قانونی اطمینان حاصل نمایند :

۱- اطمینان از بارگزاری صحیح اسناد و از جمله اسناد موضوع ماده ۹۹ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی و تصاویر اسکن محموله ها.

تذکره ۱: در صورتی که برای کالاهای عبوری از کشور در اسناد ارائه شده ، گیرنده کالا فرد ایرانی و آدرس اعلامی یکی از شهرهای داخلی باشد ، هرگونه اقدامی در خصوص ترانزیت کالا منوط به هماهنگی با دفتر ترانزیت است.

تذکره ۲: تغییر مقصد و گیرنده کالا ، قبل از خروج کالا از گمرک مبدأ/ورودی ، منوط به درخواست صاحب کالا یا نماینده قانونی وی و ارائه اسناد اصلاحی موضوع ماده ۹۹ آ.ق.ا.گ به ویژه بند پ آن می باشد. ضمناً در صورت خروج کالا از گمرک مبدأ/ورودی ، هرگونه اتخاذ تصمیم در این خصوص منوط به موافقت دفتر ترانزیت می باشد.

تذکره ۳: به جهت جلوگیری از ادعاها و اختلافات شرکت های حمل و نقل بین المللی در انجام تشریفات گمرکی ، ضمن توجه به اسناد ارائه شده ، ارتباط اسناد مذکور با محموله و جایگاه قانونی اشخاص (بر اساس اظهار و اسناد ارائه شده) ، بر اخذ و کنترل اسناد موضوع ماده ۹۹ آ.ق.ا.گ به ویژه ترخیصیه تأکید می گردد.

تذکره ۴: با توجه به اینکه پایش اسناد حمل در مرزهای زمینی بر عهده سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای است ، در صورت هرگونه ابهام یا اختلاف ، بدو مراتب از پایانه مرزی استعمال شود.

۲- اطمینان از مطابقت کالا با اسناد مربوطه و اطلاعات مندرج در سامانه. بدیهی است در صورت مشاهده هرگونه اختلاف و مغایرت در میزان و مقدار کالا براساس اظهار ، اسناد و سامانه ، باید قبل از صدور بیجک و خروج کالا نسبت به اصلاح و رفع مغایرت در سامانه مبادرت گردد تا امکان کنترل و اعلام وصول محموله در مقصد/مرز خروج فراهم گردد.

۳- اطمینان از درج جامع و کامل گزارش ارزیابی برای مواردیکه کالا ارزیابی فیزیکی شده است .

۴- حصول اطمینان از مطابقت شماره پلمب الصاقی با شماره پلمب مندرج در سامانه .

۵- حصول اطمینان از مطابقت شماره محفظه و وسیله حمل با اطلاعات درج شده در سامانه .

۶- به منظور جلوگیری از هرگونه سوءاستفاده احتمالی ، برای کالاهای اظهاری کمتر از ده قلم، تعرفه ها بصورت دقیق و کامل ذکر و در اظهاربیش از ده قلم ، از اظهار محموله ها بصورت کلی و تحت عنوان «سایر کالا» خودداری شود و کالاهای با ریسک بالا (پارچه ، لوازم خانگی ، البسه ، لوازم یدکی ، مبلان و ...) دقیقاً اظهار گردد . (بعضاً مشاهده می شود کالای با ارزش پایین اظهار و کالاهای با ریسک بالا اظهار نمی گردند)

۷- حصول اطمینان از مطابقت اطلاعات TIREPD با اطلاعات مندرج در دفترچه تیرو EPL و اسناد ضمیمه به کارنه تیر و بالأخص مقصد مندرج در اسناد مذکور .

- ۸- کنترل وزن کامیون ها و اطمینان از صحت مشخصات کامیون ها با اسناد گمرکی. (خروج موقت / ورود موقت).
- ت-۷: به منظور تسریع و تسهیل تشریفات گمرکی و در راستای اجرای ماده ۹۶ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی ، در گمرکاتی که مجهز به دستگاه X-RAY کامیونی می باشند، بدو نسبت به اسکن محموله ها مبادرت نموده و در صورت ظن قوی و مشاهده هرگونه مغایرت محموله با اسناد ، اقدام به ارزیابی و کنترل فیزیکی کالا گردد ، لذا با توجه به اینکه مبنای ارزیابی فیزیکی کالا ، ظن قوی و مشاهده مغایرت بر اساس اسکن محموله ها می باشد ، لازم است همکاران در اسکن محموله ها و آنالیز تصاویر و کنترل اسناد دقت بیشتری را به عمل آورند. بدیهی است گمرکات فاقد تجهیزات مذکور ، می باید مطابق مقررات و دستورالعمل های مربوطه اقدام نمایند.
- ت-۸: با توجه به مفاد مواد ۹۵ آ.ق.ا.گ و ۱۰ قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو کشور و ماده ۴ آئین نامه اجرایی آن ، در صورت ضرورت و وجود امکانات و شرایط لازم ، گمرکات بندری می توانند نسبت به پذیرش درخواست استریپ و ترانشیپمنت کالا با رعایت کامل مقررات اقدام نمایند .
- تذکر: جهت تسریع و تسهیل در انجام تشریفات گمرکی و استفاده حداکثری از ظرفیت گمرکات برای تردد کامیون ها ، گمرکات زمینی از پذیرش موضوع بند ت-۸ خودداری نمایند. بدیهی است برای موارد ضروری و یا وجود اماکن گمرکی دارای شرایط لازم ، که پذیرش موضوع اختلالی در روند امور جاری و انجام تشریفات گمرکی آن گمرک ایجاد نمی نماید ، انجام آن با موافقت بالاترین مقام اجرایی گمرک محل امکانپذیر می باشد.
- ت-۹: گمرکات مبدأ/ورودی ، می توانند در صورت ضرورت با اعمال روش های کنترلی ذیل نسبت به پذیرش درخواست موضوع تبصره ذیل ماده ۹۶ آ.ق.ا.گ مبادرت نمایند :
- ۱- درخواست کتبی مدیرعامل یا سایر اعضای هیئت مدیره که حسب اساسنامه و روزنامه رسمی شرکت ، مجاز به امضاء اسناد تعهد آور می باشند ، مبنی بر پذیرش مسئولیت های ناشی از انجام آن .
- ۲- ارزیابی کامل محموله و درج مشخصات کامل کالا در سامانه ، تهیه عکس و بارگزاری در سامانه ، عنداللزوم اعزام مأمور بدرقه ، اخذ نمونه شاهد (برای مواردیکه امکان نمونه برداری وجود دارد) ، حسب مورد الصاق پلمب به محموله یا قسمتی که کالا بر روی آن قرار می گیرد و سایر اقدامات و کنترل ها ، به صورتی که امکان ارزیابی کالا در گمرک مقصد/خروجی فراهم گردد و از هرگونه سوءاستفاده احتمالی جلوگیری گردد .
- تذکر: پذیرش این قبیل درخواست ها صرفاً برای کالاهایی است که به لحاظ نوع ، ابعاد و حجم آن ، امکان بارگیری به محفظه های واجد شرایط را نداشته باشند .
- ت-۱۰: گمرکات مبدأ/ورودی ، موظفند جهت اعلام وصول محموله ها و تسویه سند ترانزیت ، مراتب را بصورت مستمر و بعد از اتمام مهلت موضوع تبصره یک ماده ۹۵ آ.ق.ا.گ از گمرکات خروجی /مقصد پیگیری نمایند .

ت-۱۱: جهت جلوگیری از تضییع حقوق دولت، موارد ذیل تأکید می گردد:

- ۱- گمرکات مبدأ/ورودی، بلافاصله بعد از اتمام مدت مهلت موضوع تبصره یک ماده ۹۵ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی و عدم ثبت اعلام وصول کالا از سوی گمرک مقصد در سامانه، ضمن صدور اخطاریه برای شرکت حمل و نقل مربوطه مبنی بر تعیین تکلیف موضوع، مراتب عدم وصول محموله عبوری را به صورت کتبی از گمرک خروجی/مقصد پیگیری نمایند.
- ۲- گمرکات مبدأ/ورودی، پس از وصول پاسخ کتبی گمرک مقصد/خروجی و اعلام عدم وصول محموله، بلافاصله:
(الف) در خصوص وصول وجوه مورد مطالبه گمرک از محل تضمین تودיעی اقدام و مراتب را تا حصول نتیجه پیگیری نمایند.
(ب) اقدامات قانونی و قضایی لازم را به عمل آورند.

(ج) نتیجه اقدامات صورت گرفته به صورت مستند به دفتر ترانزیت گزارش گردد.

- ۳- گمرکات مبدأ/ورودی، موظف اند به محض وصول اسناد و مدارک از گمرک طول مسیر یا مقصد مبنی بر عدم وصول کل یا قسمتی از کالا موضوع تبصره یک ذیل ماده ۵۷ قانون امور گمرکی، بلافاصله جهت وصول وجوه مورد مطالبه گمرک از محل تضمین تودיעی مبادرت نمایند.

تذکر: براساس نامه شماره ۴۱۱۶۱/۷۱۵۲ مورخ ۱۳۹۹/۱/۳۱ معاونت حقوقی رئیس جمهور و نامه شماره ۲۰۰/۱۶۹۷۶ مورخ ۱۳۹۸/۹/۳۰ سازمان امور مالیاتی منضم به بخشنامه شماره ۹۹/۳۴۲۲۳۱ مورخ ۱۳۹۹/۴/۴ دفتر ترانزیت، به کالای از بین رفته در اثر فورس ماژور و عذر موجه، مالیات بر ارزش افزوده تعلق نمی گیرد.

ت-۱۲: با توجه به تبصره یک ماده ۹۵ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی، تبصره ۱ ماده ۲ آئین نامه روان سازی و سلامت ترانزیت خارجی کالا از کشور و بخشنامه شماره ۹۴/۱۷۶۴۷۷ مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۶ دفتر ترانزیت، زمان سفر برای حمل و نقل ریلی در هر شبانه روز ۱۵۰ کیلومتر و برای حمل و نقل جاده ای در هر شبانه روز ۵۰۰ کیلومتر می باشد، لذا با توجه به اهمیت وصول به موقع محموله های عبوری لازم است مراتب با لحاظ مفاد ماده ۱۰۹ قانون امور گمرکی مورد توجه قرار گیرد.
تبصره: زمان سفر کامیون های حامل کالاهای ترافیکی تابع ضوابط خاص خود است.

ث- گمرک طول مسیر:

ث-۱: در صورت اعلام حادثه از سوی شرکت حمل و نقل بین المللی مبنی بر واژگونی و تصادف حامل محموله های عبوری موضوع ماده ۹۷ آ.ق.ا.گ و ماده ۴۱ کنوانسیون تیر، گمرک طول مسیر موظف است بلافاصله با در نظر گرفتن مفاد دستورالعمل شماره ۱۳۵۸۰۲۲ مورخ ۱۳۹۶/۲/۶ دفتر ترانزیت نسبت به اعزام مأمورین (کارشناس/ارزیاب و ...) به محل حادثه و ارزیابی دقیق کالا و تنظیم صورتجلسه از وضعیت کالا و چگونگی وقوع حادثه اقدام و کلیه اسناد، مدارک، مستندات و تصاویر مربوط به محموله و حادثه را تهیه و با رعایت تبصره ۱ ذیل ماده ۵۷ قانون امور گمرکی، چنانچه کل یا بخشی از کالای عبوری از بین رفته باشد، نسبت به بارگزاری اسناد در سامانه جامع امور گمرکی و اعلام مراتب به گمرکات مبدأ و مقصد مبادرت نموده و در

صورت عدم امکان بارگزاری اسناد در سامانه، نسبت به ارسال اسناد از طریق اتوماسیون اداری برای گمرکات مبدأ و مقصد اقدام تا پیگیری لازم جهت وصول حقوق دولت صورت پذیرد.

تذکر ۱: به جهت جلوگیری از سوءاستفاده های احتمالی، گمرکات طول مسیر به هنگام بازدید و ارزیابی از صحنه وقوع حادثه و کالا، تمامی جوانب امر را مدنظر قرار داده تا از فقدان عمد و سوءنیت حادثه اطمینان حاصل شود و در این خصوص مشاهدات خود را به صورت شفاف و صریح در صورتجلسه قید نمایند.

تذکر ۲: در صورتی که حامل حادثه دیده قادر به ادامه مسیر باشد، کالا در حضور مأموران گمرک کنترل و پس از انجام تشریفات لازم، پلمب جدید به محفظه حامل کالا الصاق می گردد. بدیهی است در صورت عدم امکان ادامه مسیر حامل اولیه، کالا باید به حامل واجد شرایط دیگری بارگیری شود و شرح حادثه با ذکر شماره کامیون و شماره پلمب جدید و قدیم با تنظیم صورتجلسه به گمرک مبدأ و مقصد اعلام گردد.

تذکر ۳: گمرک طول مسیر، مکلف است با جمع آوری داغی پلمب/پلمب های فک شده، مطابق دستورالعمل معاونت توسعه مدیریت و منابع اقدام نماید.

تذکر ۴: در صورتیکه حامل خارجی باشد، تمهیدات لازم جهت خروج حامل بعمل آمده و تسویه نهایی سند ترانزیت / کارنه تیر مرتبط با حامل، منوط به خروج حامل حادثه دیده از کشور است.

تذکر ۵: گمرکات مبدأ/ورودی، باید نسبت به وصول وجوه مورد مطالبه گمرک برای کالای کسری مبادرت نمایند.

ث-۲: گمرک طول مسیر، مکلف است در صورت بروز حادثه و حمل کالا تحت صحبت کارنه تیر با رعایت مفاد بندهای این قسمت، در صفحه حوادث دفترچه تیر (صفحه زرد رنگ انتهای کارنه تیر) مراتب وقوع حادثه را ذکر و نسبت به درج شماره پلمب/پلمب ها اقدام و صفحه مزبور را ممهور به مهر گمرک نماید و حسب مورد صورتجلسه پلیس را نیز ضمیمه نماید.

ث-۳: مطابق تبصره ذیل ماده ۵۵ قانون امور گمرکی، در صورت ظن قوی به قاچاق کالا برای محموله های عبوری از سوی نیروی انتظامی، فک پلمب و کنترل کالا منوط به حضور نماینده گمرک و تنظیم صورتمجلس می باشد. بدیهی است در صورتیکه گمرکات مشاهده نمایند نیروی انتظامی بدون هماهنگی گمرک نسبت به فک پلمب مبادرت نموده، مدیران گمرک باید ضمن مکاتبه با فرماندهی فراجا استان مربوطه و تشریح موضوع، مراتب را جهت اقدامات بعدی به دفتر ترانزیت اعلام نمایند، ضمناً هرگونه تصمیم در خصوص ادامه تشریفات گمرکی، منوط به رسیدگی موضوع و اعلام نظر دفتر مذکور است.

تبصره: مطابق مفاد ماده ۱۰۳ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی، انجام عملیات بازرسی و پلمب مجدد محفظه حامل کالا که در نهایت منجر به ادامه مسیر حامل کالا می گردد، نباید از مدت ۲۴ ساعت تجاوز نماید.

ث-۴: به منظور جلوگیری از بلاتکلیفی و سرگردانی شرکت های حمل نقل و رانندگان ، در اجرای ماده ۹۷ آ.ا.ق.ا.گ و ماده ۴۱ کنوانسیون تیر درخصوص نزدیک ترین گمرک محل حادثه در استان تهران ، گمرک تهران (شهریار) به عنوان گمرک رسیدگی کننده به موارد مشمول حوادث موضوع این دستورالعمل تعیین شود.

ث-۵: درخصوص ادعای سرقت کالاهای عبور خارجی ، نزدیک ترین گمرک محل حادثه موظف است نسبت به بررسی و تنظیم صورت مجلس و مشخص نمودن میزان و نوع کالای کسری مبادرت نموده و مطابق مقررات و دستورالعمل های مرکز مبارزه با جرائم سازمان یافته ، گزارش وقوع جرم در خصوص کالای کسری و فک پلمب را برای مراجع ذیصلاح قضایی و رسیدگی کننده ارسال نماید. بدیهی است هر گونه اقدام در خصوص تعیین تکلیف و یا ادامه مسیر مابقی محموله منوط به اعلام نظر مرجع رسیدگی کننده بوده و گمرک مربوطه باید ضمن پیگیری و ارسال نظر مرجع صالح رسیدگی کننده ، در خصوص ادامه مسیر، نسبت به الصاق پلمب جدید به کامیون، و ارسال محموله به گمرک مقصد اقدام و مراتب را بصورت مشروح به گمرکات مبدأ، مقصد و دفتر ترانزیت منعکس نماید.

د: گمرک مقصد / خروجی:

د-۱: گمرکات مرز خروج / مقصد ، موظفند به محض ورود حامل کالا نسبت به کنترل شماره حامل ، محفظه کالا و شماره پلمب الصاقی مبادرت و ضمن مطابقت با اطلاعات سامانه ، پس از حصول اطمینان از صحت و سلامت موارد مذکور ، نسبت به انجام تشریفات قانونی برای ورود حامل کالاهای عبور خارجی به داخل اماکن گمرکی اقدام نمایند .

د-۲: در راستای اجرای ماده ۱۰۴ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی و به منظور تسریع و تسهیل در تشریفات گمرکی ، گمرکات مجهز به دستگاههای X-RAY کامیونی ، پس از انجام تشریفات بند د-۱ و توزین حامل کالا ، نسبت به اسکن محموله ها و مطابقت با تصاویر اسکن گمرکات مبدأ مبادرت نموده و در صورت عدم مغایرت کالا با اسناد و دست کاری نشدن محفظه کالا و پلمب ، نسبت به انجام تشریفات قانونی اقدام نمایند .

تذکره ۱: در صورت مشاهده هر گونه مغایرت ، دست کاری شدن محفظه کالا و پلمب و ظن قوی به تخلف باید نسبت به فک پلمب و کنترل و ارزیابی کالا و اقدامات قانونی مبادرت نمایند. بدیهی است با توجه به اینکه مبنای ارزیابی فیزیکی کالا ، احراز موارد مذکور می باشد ، مأمورین مربوطه باید در کنترل محفظه ، پلمب ، توزین کالا ، اسکن محموله و آنالیز آن و مطابقت کالا با اظهار و اسناد دقت لازم را به عمل آورند. در ضمن برای مواردی که محموله های عبوری در گمرکات مبدأ/ورودی اسکن گردیده اند ، قبل از تخلیه کالا بدو نسبت به بررسی نحوه چیدمان کالا در تصاویر اسکن محموله توجه نموده و سریعاً با تهیه عکس نسبت به مستندسازی موضوع مبادرت نموده تا در صورت هر گونه مغایرت (اعم از تعویض و کسری و ...) وفق مقررات اقدام نمایند .

تذکر ۲: گمرکات تا زمان اتصال سامانه جامع امور گمرکی به سامانه X-RAY کامیونی، باید نسبت به اخذ تصاویر از سامانه مدیریت یکپارچه X-RAY مبادرت نموده و در صورت بروز هرگونه مشکل سریعاً مراتب را به دفاتر توسعه و تجهیز و ترانزیت منعکس نمایند.

تذکر ۳: جهت تسریع و تسهیل در انجام تشریفات گمرکی و استفاده حداکثری از ظرفیت گمرکات برای تردد کامیون ها، از تخلیه و ترانشیپمنت کالاهای عبوری در گمرکات خروجی خودداری نمایند، بدیهی است در موارد ضروری یا وجود اماکن گمرکی دارای شرایط لازم که پذیرش موضوع اختلالی در روند جاری و انجام تشریفات گمرکی آن گمرک ایجاد نمی نماید، انجام آن با موافقت بالاترین مقام اجرایی گمرک محل امکان پذیر می باشد.

د-۳: نظر به اهمیت اعلام وصول به موقع محموله های ترانزیتی، ضروری است گمرکات خروجی/مقصد، به محض وصول هر بخش از محموله بارگیری شده به کامیون، واگن و... نسبت به ثبت اعلام وصول محموله واصل شده در همان روز اقدام نمایند. بدیهی است تسویه نهایی سند ترانزیتی، منوط به **وصول کامل محموله** پس از انجام تشریفات قانونی مربوطه می باشد.

د-۴: به محض وصول حامل و محموله حادثه دیده به گمرک مقصد/مرز خروج، نسبت به ارزیابی و مطابقت حامل و محموله با اظهارنامه، اسناد و گزارش های واصل شده در خصوص حادثه از سوی گمرک طول مسیر اقدام و با رعایت قوانین و مقررات، مراتب را با ذکر میزان دقیق کالای واصل نشده جهت پیگیری وصول وجوه مورد مطالبه گمرک از محل تضمین تودיעی به گمرک مبدأ/ورودی اعلام نمایند، بدیهی است تسویه نهایی سند ترانزیت منوط به وصول وجوه مورد مطالبه گمرک به میزان کالای از بین رفته از سوی گمرک مبدأ/ورودی می باشد.

تبصره: در رابطه با تبصره یک ذیل ماده ۵۷ قانون امور گمرکی و به استناد نامه شماره ۹۳/۱۹۷۵۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۸ دفتر حقوقی و تبصره ۶ ماده ۲ مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب سال ۱۴۰۰، موارد قوه قهریه (فورس ماژور) شامل موارد غیر قابل پیش بینی و غیر قابل دفع از قبیل سیل، زلزله، آتشفشان، رعد و برق و جنگ که ذینفع در آن نقشی نداشته باشد، میگردد.

د-۵: درخصوص محموله حادثه دیده تحت صحابت کارنه تیر (غیر موارد فورس ماژور)، مشمول ماده ۴۱ کنوانسیون تیر با توجه به نظریه دفتر حقوقی به شماره ۵۸۸۹۹ مورخه ۱۳۹۴/۴/۲ مبنی بر شمول اخذ حقوق ورودی برای کالای از بین رفته موضوع ماده فوق الذکر، گمرک خروجی/مقصد به محض وصول حامل و محموله کارنه تیر باید نسبت به پیگیری وصول وجوه مورد مطالبه گمرک به میزان کالای از بین رفته، از دارنده کارنه تیر یا نماینده قانونی آن اقدام و سپس نسبت به انجام تشریفات خروج کالا اقدام لازم را معمول دارند.

نکته-۱: در صورت عدم وصول بخشی از کالای عبوری، موضوع تبصره ۱ ماده ۵۷ (از بین رفتن بر اثر عذر موجه) و تبصره ذیل ماده ۱۴ آئین نامه روان سازی و سلامت ترانزیت (که کسری کالا بر اثر احکام قطعیت یافته از مرجع رسیدگی کننده مشمول قاچاق نشده است) به شرط پرداخت وجوه مورد مطالبه گمرک و به میزان کالای کسری با درج توضیحات لازم در سامانه نسبت به تسویه نهایی سند ترانزیت اقدام نمایند.

نکته-۲: گمرکات، در خصوص پرونده های قاچاق که منجر به صدور حکم قطعی مرجع رسیدگی کننده گردیده است، پس از دریافت وجوه مورد مطالبه گمرک با درج توضیحات لازم نسبت به تسویه نهایی سند ترانزیت در سامانه اقدام نمایند.

د-۶: پس از وصول محموله های عبوری حمل شده تحت صحابت کارنه تیر به گمرک مقصد و انجام تشریفات قانونی، نسبت به تسویه کامل یا مشروط کارنه تیر (با درج مهر R) طبق مقررات مربوطه اقدام گردد.

تذکره ۱: در صورت وجود کسری در محموله های تحت صحابت کارنه تیر، نسبت به تسویه مشروط کارنه تیر و انجام تشریفات مربوط به صدور اختاریه و مطالبه نامه اقدام نمایند.

تذکره ۲: پس از اطمینان از عدم وصول یا کسر کالا یا احراز تسویه متقالبانه و نادرست، با رعایت مواد ۱۰ و ۱۱ کنوانسیون تیر به منظور وصول وجوه مورد مطالبه گمرک (موضوع ماده ۸ کنوانسیون تیر)، گمرکات مکلف اند نسبت به موارد ذیل اقدام نمایند:

۱- صدور اختاریه برای دارنده کارنه تیر طبق فرم های ارسالی دفتر ترانزیت و با ارسال تصویر وله فرد (نزد گمرک ورودی) و تعیین مهلت ۱۰ روزه جهت دریافت پاسخ لازم.

توجه: در اعلام تسویه متقالبانه، اجرای این بند با ارسال وله شماره زوج توسط گمرک مقصد/خروجی صورت گیرد. در موارد تسویه متقالبانه صدور اختاریه ها و گزارش به مراجع رسیدگی کننده با هماهنگی دفتر ترانزیت انجام شود.

۲- صدور مطالبه نامه برای دارنده کارنه تیر پس از سپری شدن مهلت مقرر در اختاریه موضوع بند ۱ و طبق فرم های ارسالی دفتر ترانزیت. تذکره: ارسال اختاریه و مطالبه نامه صرفاً از طریق پست سفارشی صورت گیرد و تصویر قبض صادره از سوی اداره پست جهت ضمیمه نمودن به اختاریه اتاق بازرگانی نگهداری شود.

۳- صدور اختاریه برای اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران طبق فرم های ارسالی دفتر ترانزیت و بلافاصله پس از عدم حصول نتیجه مطابق اقدامات موضوع بندهای ۱ و ۲ فوق الذکر و ضرورت پیگیری وصول وجوه مورد مطالبه گمرک از مؤسسه ضامن با ذکر دلایل و ارسال اقدامات و مستندات موضوع بندهای ۱ و ۲ فوق الذکر.

تذکره: مطابق بند ۱ ماده ۱۱ کنوانسیون تیر حداکثر زمان صدور اختاریه برای اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران یکسال از تاریخ پذیرش کارنه و درج بر روی وله فرد (پذیرش در گمرک ورودی) و دو سال از تاریخ پذیرش کارنه تیر و درج بر روی وله فرد (پذیرش در گمرک ورودی) برای تسویه متقالبانه و نادرست می باشد.

۴- صدور مطالبه نامه برای اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران طبق فرم های ارسالی دفتر ترانزیت و بلافاصله پس از سه ماه از تاریخ صدور اخطاریه موضوع بند ۳.

تذکره ۱: گمرکات راساً نسبت به صدور مطالبه نامه با درج ریز محاسبات مبلغ مورد مطالبه به ریال و معادل آن به یورو بدون در نظر گرفتن جریمه با رعایت سقف تضمینات کارنه تیر و تیر پلاس با ذکر شماره کارنه، مشخصات دارنده و دلایل درخواست وجه با توجه به عدم پرداخت توسط دارنده کارنه و به استناد بند ۴ ماده ۱۱ کنوانسیون تیر اقدام، و ضمن پیگیری مراتب از اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران یک نسخه از مطالبه نامه را به دفتر ترانزیت ارسال نمایند. ضمناً حداکثر زمان مطالبه وجه از تاریخ اخطاریه به اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران دو سال می باشد.

تذکره ۲: در حال حاضر حداکثر مبلغ مورد مطالبه برای هر جلد کارنه تیر ۱۰۰/۰۰۰ یورو می باشد.

ذ: هرگونه اتخاذ تصمیم در خصوص ممنوعیت فعالیت شرکت های حمل و نقل بین المللی، منوط به صدور احکام مراجع صلاحیت دار رسیدگی کننده، سازمان های صادرکننده مجوز فعالیت آن ها (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای و ...) و هماهنگی با دفتر ترانزیت می باشد. لذا از صدور هرگونه بخشنامه مربوط به ممنوعیت فعالیت شرکت های حمل و نقل بین المللی بر اساس تصمیمات گمرکات اجرایی جداً خودداری گردد و در صورت اعلام صریح مرجع قضایی مبنی بر ممنوع نمودن فعالیت شرکت حمل و نقل بین المللی، نسبت به اجرای دستور مرجع قضایی در آن گمرک اقدام و برای اجرا در سایر گمرکات، مراتب جهت اقدام بعدی به دفتر ترانزیت اعلام گردد.

ر: کانتینرهای حامل کالاهای عبور خارجی که دارای پروانه ورود موقت بوده تا زمان اعتبار پروانه آن ها، نیاز به اظهار جداگانه نداشته و گمرکات ورودی و خروجی باید نسبت به ثبت ورود و خروج آن ها مبادرت نمایند.

ز: با توجه به مفاد ماده ۲۳ قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو کشور، تبصره ذیل ماده ۱۸ آئین نامه اجرایی قانون مذکور، مواد ۳، ۶ و ۷ آئین نامه روان سازی و سلامت ترانزیت خارجی کالا و ماده ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و برنامه های ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و حسب پیگیری های صورت گرفته و نهایتاً مصوبات نشست ۲۲۲ شورای عالی هماهنگی ترابری کشور، مقرر گردید سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای در خصوص تجهیز کامیون های حامل محموله های عبوری به دستگاه GPS آنلاین و با قابلیت دسترسی برای گمرک و نیروی انتظامی مبادرت نماید، لذا گمرکات اجرایی موظف اند در خصوص اختصاص دسترسی و انجام کنترل های لازم مراتب را تا حصول نتیجه به صورت مستمر از طریق پایانه های مرزی پیگیری و نتیجه را دفتر ترانزیت منعکس نمایند.

ژ: انتقال پرسنل شاغل در واحد ترانزیت به واحدهای دیگر، منوط به تعیین تکلیف امور در اختیار آن ها و بالاخص تعیین تکلیف اعلام وصول محموله های عبوری مرتبط با وظایف محوله قبلی آن ها است.

وزارت امور اقتصادی و دارایی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

شماره: ۱۴۰۱/۱۳۳۸۴۶۲

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۱۲

پیوست: ندارد

«ثبت سیستم اتوماسیون»

س: درخصوص عبور خارجی کالا به مقصد مناطق آزاد و ویژه باید حسب نوع کالا، به دستورالعمل های صادره از سوی دفاتر تخصصی ذیربط توجه شود.

ش: موضوع تفویض اختیار دستورالعمل شماره ۱۳۵۸۰۲۲ مورخ ۱۳۹۶/۲/۶ دفتر ترانزیت به ناظرین و مدیران کل گمرکات مستقل استان ها به قوت خود باقی است.

مسئولیت حسن اجرای مفاد این دستورالعمل به عهده ناظرین، مدیران کل گمرکات استان ها و مدیران گمرکات اجرایی می باشد.

فریده زبیدی
معاون حقوقی و نظارت

رونوشت :

- جناب آقای جلواتی - معاون محترم توسعه مدیریت و منابع جهت استحضار و صدور دستور لازم.
- جناب آقای عسگری - معاون محترم امور گمرکی جهت استحضار و صدور دستور اقدام لازم.
- جناب آقای حسینی لر - معاون محترم برنامه ریزی و امور بین الملل جهت استحضار و صدور دستور اقدام لازم.
- جناب آقای محمدی - مشاور محترم رئیس کل و سرپرست دفتر مرکزی حراست جهت استحضار.
- جناب آقای خدرویی - مدیر کل محترم دفتر بازرسی و مدیریت عملکرد جهت آگاهی و صدور دستور
- معاونت محترم تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری جهت آگاهی.
- جناب آقای راستی - مدیر کل محترم دفتر ترانزیت جهت اطلاع و اقدام لازم.
- رئیس محترم هیئت مدیره انجمن سراسری شرکت های حمل و نقل بین المللی ایران عطف به جلسه مورخ ۱۴۰۱/۸/۱۱ با دفتر ترانزیت جهت بهره برداری و اقدام لازم.
- دبیر کل محترم انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته ایران عطف به جلسه مورخ ۱۴۰۱/۸/۱۱ با دفتر ترانزیت جهت بهره برداری و اقدام لازم
- مدیر محترم حمل و نقل بین المللی، کارنه تیر و آ.ت.آ اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران پیرو مذاکرات و مکاتبات جنابعالی با دفتر ترانزیت جهت اطلاع و اقدام لازم.